

Passend onderwijs op de Vliekotter

Nic, een jongen van inmiddels 12, met het syndroom van Down gaat sinds zijn vierde naar basisschool de Vliekotter op Texel. Na 8 jaar basisschool gaat hij naar voortgezet speciaal onderwijs. De school heeft continu gekeken hoe hij passend onderwijs kon krijgen en dat is heel goed gegaan door de driehoek met ouders. Kernwoorden: thuis nabij onderwijs, stapje voor stapje en altijd kijken naar de mogelijkheden. Onderwijsassistent Corna Makelaar en moeder Tamara vertellen.

'Nic is zo enorm gegroeid op de Vliekotter en dat komt door de gezamenlijke aanpak'

Corna Makelaar is onderwijsassistent op de basisschool de Vliekotter in Oosterend op Texel en begeleidt Nic al zes jaar. Ze vertelt: "Nic kwam als peuter van vier bij ons op school. De eerste twee jaar werd hij door iemand anders begeleid, daarna heb ik het overgenomen. We hebben nooit een concreet einddoel met Nic voor ogen gehad. Wel hebben we steeds gekeken naar de mogelijkheden, en pasten we ons aanbod voor hem steeds aan. De eerste kleuterjaren lag de focus bijvoorbeeld vooral op het zelfredzaam maken van Nic. Denk aan zelf leren aan- en uitkleden, zelfstandig naar de wc, zijn eigen neus afvegen.

Dat ging steeds beter! En in zijn vierde schooljaar kon hij naar groep 3."

1 op 1 begeleiding

Vanaf groep 3 kreeg Nic onderwijs net als de andere kinderen uit zijn klas. Corna: "Maar wel op een niveau en manier die bij hem passen. We kijken steeds: wat is zijn niveau en hoe maak ik dit op maat. Tijdens het werkmoment 's morgens van 9 tot 10 geef ik hem 1 op 1 begeleiding, bijvoorbeeld 30 minuten taal, 10 minuten schrijven, 20 minuten rekenen. Natuurlijk is er tussendoor ook ruimte voor ontspanning. Van 11 tot 12 uur werkt hij aan opdrachten die hij uit een mandje haalt - in de mandjes zitten opdrachten op het gebied van taal, rekenen en schrijven. Dit doet hij zelfstandig, met een koptelefoon op en een buddyboard anders is hij te snel afgeleid. Dit is sinds groep 3 hetzelfde gebleven; we houden de opbouw van een gewone schooldag aan. Zijn klasgenoten zien Nic ook helemaal niet als een kind met beperking; pas na een paar jaar kwam de eerste vraag van een klasgenootje waarom ik Nic eigenlijk hielp. Lukt iets niet, dan kijken we wat we kunnen aanpassen. We hielden een lijnbaltoernooi, maar het spel van groep 5/6 is te moeilijk voor hem. Hij had tijdens het toernooi een rol door in de hal aan een tafel groente en fruit uit te delen."

Ondersteuning

Vanuit De Meerpaal (school voor speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen) in Den Helder kreeg De Vliekotter ambulante begeleiding in de ondersteuning van Nic. Corna: "De vragen die wij hadden konden we neerleggen en we kregen tips en handreikingen. Nic is ook wel eens geobserveerd. Ook ben ik een keer op de Meerpaal en het Linie College geweest om een indruk te krijgen hoe de kinderen daar les krijgen."

Volgende stap

Corna vervolgt: "Nic voelt zich fijn op de Vliekotter omdat hij zichzelf kan zijn. Hij hoort er gewoon helemaal bij. En, hij leert niet alleen van zijn klasgenoten, zij leren ook van hem! Na de zomervakantie (het moment van schrijven is juni 2020, red.) gaat Nic naar het Liniecollege in Den Helder. Hij is helemaal toe aan een volgende stap. Wat ons met zo'n allen zover gebracht heeft? Altijd denken in mogelijkheden. Elke keer opnieuw kijken wat er nodig is en daarmee aansluiten bij Nic zijn onderwijsbehoefte. Zorgen dat hij overal kan meedoen, out of the box denken, bijvoorbeeld een schrijfschrift uitvergroten, wat op papier staat met concreet materiaal uitleggen, zodat hij de uitleg begrijpt. De samenwerking met Nics ouders was heel fijn. We stonden er hetzelfde in."

Applaus

Nic's moeder Tamara kan dat beamen: "Nic is zo enorm gegroeid op de Vliekotter en dat komt door de gezamenlijke aanpak. We hebben Nic bijvoorbeeld samen zindelijk gekregen door een consequente aanpak zowel op school als hier thuis. Hij heeft ook op school leren fietsen! Hij durfde nog niet los te fietsen. Soms werd hij spontaan geholpen door een oudere leerling. Geweldig toch? Dat hadden we zelf thuis niet kunnen bereiken. Hij heeft veel geleerd van de kinderen op school.

De kinderen moedigen hem ook aan. Als hij met gym iets doet boven zijn kunnen krijgt hij applaus, waardoor hij weer groeit! Dat sociale aspect is heel belangrijk. Nic is nu 12

en toe aan een nieuwe uitdaging. Hij pubert, en zijn grote broer studeert in Leeuwarden. Nic wilde dat ook, dus na de zomervakantie gaat hij elke dag met de boot naar Den Helder, naar het Liniecollege. Heel goed voor hem, maar we vinden het ook jammer. School is nu zo dichtbij en vertrouwd. En als ik zie wat school met hem bereikt heeft; zonder de inspanningen van iedereen op de Vliekotter was hij nooit zover gekomen."

Update najaar: corona-impact

Na het schrijven van bovenstaand artikel liep het wennen, door de invloed van corona op het Liniecollege, anders dan gepland. Corna: "Ik zou een aantal keer mee gaan om te wennen, maar door corona was dat niet mogelijk. Uiteindelijk heeft Nic's moeder Tamara hem de eerste week gebracht en gehaald, omdat de overgang anders veel te groot zou zijn. Dat ging gelukkig snel goed. Nic kende ook al een jongen van zijn oude school in het busje naar de boot. Op school zelf heeft hij een tijdje moeten zoeken naar zijn plek, maar inmiddels komt hij met enthousiaste verhalen thuis. Hij werkt in de tuin, kookt, bakt en neemt appelflappen mee naar huis en andere dingen die hij zelf heeft gemaakt. In het begin van het schooljaar miste ik hem ontzettend. Ik heb hem zes jaar begeleid, dus het duurde voor mij ook even om mijn draai weer te vinden. Was er geen corona geweest, was de overgang voor Nic, maar misschien ook wel voor mij wat makkelijker gegaan. Niemand kan er wat aan doen, maar het is niet anders. Al met al is het een mooie ervaring geweest."

'De kinderen moedigen hem ook aan'

Boekbespreking: Omgaan met hoogbegaafdheid

Wat is jouw talent? -The Gifted Kid Book Series- Gloria van Donge

Wat is jouw talent? door Gloria van Donge is een boek voor jonge (hoog)begaafde kinderen en hun ouders. In dit boek zijn vijf boekjes gebundeld in een band. Dit prentenboek bevat vijf verhalen die de ontwikkeling van de eigen, unieke talenten van kinderen stimuleren, waardoor ze hun sterke punten leren waarderen.

Na elk verhaal volgt een aantal pagina's voor het kind met activiteiten en vragen, en een aantal pagina's voor ouders (of leerkrachten) met informatie over het betreffende onderwerp en tips voor waar ze met het kind over kunnen praten. Dit boek helpt (hoogbegaafde) kinderen om een positief zelfbeeld te krijgen en zichzelf te accepteren zoals ze zijn. Elk verhaal draait om een cheetah met zijn of haar eigen talenten.

De KopKrant interviewde schrijfster Gloria van Donge uit Australië per e-mail.

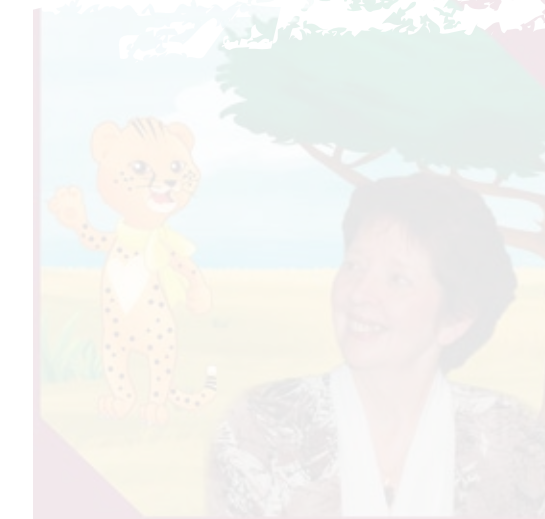
Wat is je eigen ervaring met hoogbegaafdheid?

"Ik kwam er pas na mijn pensioen achter dat ik hoogbegaafd was, omdat mijn dochter me wees op de erfelijke component ervan. Zij had zelf ontdekt dat ze hoogbegaafd was tijdens haar werk, waarin ze leraren trainde in onderwijs voor hoogbegaafden. Het was voor mij een verrassing, maar het verklaarde veel van hoe mijn eigen levenspad was verlopen en er vielen allerlei puzzelstukjes op de goede plek, zowel voor mezelf als voor haar. Daarom was mijn dochter zo voorlief als peuter, daarom stelde ze eindeloos veel vragen toen ze 3 was en daarom had ze zo'n intense compassie met haar klasgenoten."

Waarom dit boek?

"Ik schreef het boek in eerste instantie om mijn dochter te helpen, maar later veranderde mijn motivatie en wilde ik alle hoogbegaafde kinderen en hun gezinnen helpen. Ik wilde dat ze zouden weten dat het oké is om hoogbegaafd te zijn. En dat het moeilijk is om hoogbegaafdheid te ontdekken, zeker als hoogbegaafde kinderen ervoor kiezen om hun vaardigheden te verbergen. Ik wilde dat ze wisten dat hoogbegaafde kinderen steun en acceptatie nodig hebben. Ik wilde ze handvatten geven om het gesprek over hoogbegaafdheid te kunnen beginnen."

Het boek kwam in 2017 uit. Wat voor reacties heb je op het boek gekregen? "Honderden mensen hebben ons laten weten wat ze vinden van het

boek. Wat we het vaakst horen is: "Ik wilde dat ik dit boek had gehad toen mijn kinderen klein waren!" Leraren gebruiken onze boeken in de klas om te helpen om hoogbegaafdheid bij een kind te herkennen. Ze gebruiken de verhalen om hoogbegaafde kinderen te ondersteunen in hun sociale en emotionele behoeftes, en om kinderen te laten oefenen met plannen, doelen stellen en om hun weerbaarheid te vergroten."

Wat is belangrijk in het omgaan met hoogbegaafdheid?

"Het vroeg ontdekken van hoogbegaafdheid is belangrijk voor kinderen, om ze te kunnen valideren, om hun begaafdheid te beschermen en om hun sterke punten te erkennen. Voor ouders van hoogbegaafde kinderen is vroege ontdekking ook belangrijk, zodat ze de begaafdheid van hun kind kunnen herkennen, om ze te kunnen attenderen op dingen waar begaafde kinderen mogelijk tegenaan lopen en om ze goed te begeleiden. Leraren kunnen door vroege ontdekking het kind leren hoe te slagen, maar ook hoe te falen en hoe daarmee om te gaan, en hoe een 'growth mindset' te ontwikkelen. En dan nog iets: hoogbegaafdheid is er 24/7. Het is niet iets dat gebeurt op een dinsdag tussen 9 en 11 's morgens."

